

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Dubium quartum

[urn:nbn:de:bsz:31-117415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117415)

Defin. Loca, sicut
Atheos.

Locus @ argumenti sedes.

Hoc definitio Ciceronis e, in suis sermone, quoniam
et explicit sequentibus verbis. Ut v. eam, in
rem qd affectu ita sunt demonstrata ob id,
tato loco facilis e invenire, fit cum que,
phrasen antea velimus, locus nosse de bono.
at si diceret. Locu e in quo inveniuntur
et fundamendu argoi. Probi non hoc mo,
do definit.

Locus e id unde ad propositam
questionem convenienter trahitur
argumentum.

Defin. Loca.

Utrum alio bona e legitima p. Sed a. luy dindi
jo p. locum qd maxima. Et in locu qd
infra maxima

Loc duplex.
Maxima. et
Diffra maxima.

Maxima e qd p se nota fidem aliis
subministrans. p se nota e illa qd ege
ntis terminis ad aliu subm. opat. Fidem
aliis subministrare p se aliu, qua conti,
nere in se virtute p dng aliis. Diffra
maxima e receptantia plurim maximam
vel e locu continens plures maxas; ut locu
a dete, sine, et auctoritate, et alij. qui loci
continent plures maxas seu p se notas
fidem aliis subministrantes.

1. Maxima quod?

2. Differentia
maxime quod?

Omnia namq aliis dnta, Nos p in capiemq
a Defre, vel a Loco Defre.

A. Defre ad definitum affne boni uolet
argtu, ut ait rate e, qd hie. Et e contra a
definito ad defrem affne bona i ysyna, ut hie
e, qd ait rate e.

3. Locus a De,
finitione

A Defre

A, deſcriptio ad definitum et e contra negue bene
 valet arguere; ut non e aut rati: qd non e homo
 non e homo, qd non e aut rati.

A, negat unius partis deſcriptio ad negationem deſcripti
 bona e confecta. ſi n. una pars negat deſcriptio negat
 de aliquid non preſent in tota deſcriptio converſive
 ac qm de non eut deſcriptio. exptur huius e.
 non e aut, qd non e ho. Vel, non e rati, qd non
 e ho; bene valet confecta. Vbi tu tu negat
 pars deſcriptio preſent et bene pcedimus ad negationem
 deſcripti. Sed tu vice verſa, a negat deſcripti
 non valet, ut cum dico, non e ho, qd non e
 aut, non valet. valet a negat deſcripti ad
 negationem ſiſtra ad ugnationem et eſt tubina
 qd e in deſcriptio, et et vice verſa. n. g. non e ho
 qd non e rati. bene valet. Et item, non e rati
 qd non e ho, exptur et e qd e. Ad pimi
 uidet epe, qd arguere a ſpe ad genus negue non
 e bona. ut non valet, non e brutu, qd non e
 aut, non e albu, qd non e color. qd e nul,
 la e.

Item a deſcriptio ad proprietatem deſcripti, bona
 e qd e. ut bene valet, aut rati e, qd riſibile
 e. Et et valet a proprietate deſcripti ad
 ipſam deſcriptio. n. g. riſibile e, qd aut rati e.
 Tandem in deſcriptio arguere licet et hoc modo.
 Quisq; affirmat vel negat de deſcriptio, pot et
 affirmari vel negari de definito. ut n. g. aut
 rati e albu, qd color e albu. Et et, aut rati
 non e nigrum, qd ho non e nigrum.

Secundu

Secundu bonu
 e dicitur aliquid esse
 confecta pot esse
 in pimo a bonu
 definitionem continere
 bene valet arguere
 rati e. Et e contra
 et e confecta, ut rati
 qd non e aut, qd non e
 non e aut, qd non e
 deinde a negat
 bene valet confecta
 negat dicitur, ut tu
 ut non e rati, vel
 bene valet. Sed tu
 unius partis pides,
 ut, non e rati, qd non
 aut non e rati, qd non
 dicit deſcriptio fund
 supra de deſcriptio
 a ad pimi negat
 qd tu ad deſcriptio
 dicitur qd e bona
 pot esse, bene valet
 Tertius bonu
 e qualitate qd
 qd e dicitur qd
 negat qd e
 qd tu regulis et
 Regula qd
 nigrum peres fin

Secundo locus Argoti potest desumi
ex simili aliamq[ue] eor[um] similitudine, in qua multa n[on]ne
consequa p[oss]unt inferri. /

20. Locus à D[ist]i[n]ctione

Et in primis à simili ad ipsam virtutem q[ue]
in similitudine continet membra simi dentis
bene valet argu[er]e. ut aut e, go rate, vel ir,
rate e. Et e contra à simili ad similitudinem bona
et e consequo, ut rate vel irrate, go aut e.
Qui mod[us] argoti et valid[us] e negative, ut,
non e aut, go non e rate vel irrate.

Demum à negat[iv]e simili, ad negat[iv]e simi
bene valet consequo, ut rem v[er]itate. Et et à
negat[iv]e simili, ad totu[m] similitudinem bona e q[ue]sta
ut non e rate vel irrate go non e aut,
bene valet. Non tu bene valet à negat[iv]e
unius partis simi, ad negat[iv]e totius simili,
ut, non e rate, go non e aut, non valet.

Ad h[uius] p[ar]t[em] p[ro]p[ri]e ista. q[uia] singula membra
simi dentis sunt inferiora simili, ut
supra de d[ist]i[n]ct[io]ne, pag. 103. dixim[us]. Ad inferri
a. ad simi negat[iv]e non bene p[oss]unt argu[er]e
sed tu ab aff[ir]m[ati]o[n]e unius partis simi, ad af[ir]m[ati]o[n]em
totius simili bona e q[ue]sta. ut, rate, go aut e,
bene valet.

Tertius locus argoti potest sumi 30.
ex qualitate p[ar]tis aff[ir]m[ati]o[n]e vel negat[iv]e. Unde
supra d[icitu]r aliq[ui]d argu[er]e. Vel ab aff[ir]m[ati]o[n]e vel
negat[iv]e p[ar]tis à p[ar]te ad aff[ir]m[ati]o[n]em cum
aliq[ui]d in regulis et legib[us].

Locus ex quo,
libale p[ar]tis aff[ir]m[ati]o[n]e
vel negat[iv]e.

1a Regula sit. ab aff[ir]m[ati]o[n]e ad negat[iv]e q[ue] d[icitu]r
narrato p[er] similitudinem et inferri bonu[m],
bona e

est album sicut non est alius, sed alius est non est album. Ad hoc duo locos arguitur a genere scilicet ad formam. et a se ad genus non reduci consequitur. Quia si a se ad suas partes, et a partibus ad formam totam. Quia est facile formam solent fieri in accidentibus, quoniam partes necesse est non vera.

Quosdam hinc reducuntur,

Locus arguitur a causis ad suos effectus et ab effectibus ad suas causas, plures continens sub se locos.

Locus a Causis ad effectus et ab effectibus ad causas.

Primum est. A Causa materiali ad formam et formam bonam est conservata; ut lignum est, quod potest fieri scammum non est lignum, quod est scammum, quia materia potest se transire potestiam; axiomataque hinc formam potest esse et potest formari. ut quia materia potest esse effectus. sublata materia necesse est potest esse effectus. sine fuerit materia transiens, sine permanens.

1. A Causa materiali. Axiomata.

A Causa formali ad formam et formam bonam est conservata et vult arguitur. si. g. albedo est, quod album est. Et est contra ab effectibus formali ad causam formalem bonam et in eis sequitur. Ut album est, quod albedo est. Axiomata in causa formali sunt tria. Posita causa formali, penitus effectus formali, si in talis causa exercet formalem rationem esse hinc effectum et causa formali. effectum tamen positum. Penitus eam spectant esse arguitur illa. Ad hanc ad denominare: ut albedo est in parte, quod potest esse albus.

2. A Causa formali. Axiomata.

A Causa efficiente ad formam et formam. et est contra ab effectibus ad sua rem efficiente bonum vult arguitur, mox enim sit causa necesse. Axiomata hinc causa factiva sunt. solum delictum hinc notari quod

Quosdam hinc reduci possunt. 3. A Causa Efficiente. Axiomata.

causa duplex.
causa necessaria.

causa sufficientis.

quod posita causa sufficienti non se ponat esse
si n. e. sufficientis tm, non bene se valet ab ope
ad ipsam. Causa necessaria efficiens illa
quod sine ope non potest, et ope e. contra
necesse ope sine illa. ut lux respectu diei.

Causa sufficientis e. illa, quod sine ope eadem
ope non potest, ope tu bene sine illa. ut ingulatio
e. causa sufficientis mortis, quia illa sine morte ope
non potest, mors tunc ope illius, bene potest ope sine
illa. Ex hoc facile patet quia ratio licite
possumus arguere, a causa sufficienti
ad finem ipsum si ab ope ad finem eadem.

Hinc referuntur
Actus et Potentia.

Ad hunc eam efficientem probat potentia
reprehendi sui actus, q. vere illa effectus potest
ut. et de potentia ad actum actus non e. bona ope
ut Petrus potest currere, ergo Petrus currit, non ualeat
ualeat tu bene negare, ut Petrus non potest currere,
ergo non currit.

A. Causa finali.

4. In Causa finali arguere possumus hoc modum.
1o A, sine ad media, bona e. consequentia. ut
finis e. potest, ergo media sunt possibilis.

De propria
e. finis.

2o A media ad finem bona e. et sequitur
ut media sunt potest, ergo finis e. possibilis.
Tamen sicut dicitur. e. id est q. aliud sit. medicina
necesse illud quod ad finem lapsu quoniam ad
finitis. ut sanitas, in infirmo e. finis illius
per quod accipit formam. ipsum phurmu,
in e. medicina, q. ad sequentia a finitatem
ordinat.

Locus ab authoritate
nitente.

Locus ab autoritate non parum ad bona
arguere utilis e. At tu actus quod ad: n. g. Actus
dicitur q. ope eorum genera. ergo sunt quatuor.
fundat

fundat hoc arguere
concludit et e. q. d.
probanda. dicitur
n. negare non
non dicitur, q. d.
in modo arguere
licite referri finis,
Locus a Sim
us Rhetori potest q.
Locus vero a
ultra, sed facile
quodammodo referunt
tu ipse dicitur
probatum e. a
in Opusculo dicitur
ad alium regit et a
per se ipse. Alio
tu non e. q. d. non e.
facile multa sunt h.
in potest et referunt
non remouet et
Contraria sunt
tu alia medicina.
tu medicina, ut tu
ad ualeat sunt, q.
moderate componit
tu, ut tu e. q. d.
ualeat et eorum
tu medicinalis bon
ipsum aliter. non

fundat hanc argutio in hoc uisumate. uultu
pudenti et expti in sua arte uel seris fides
et danda. dictu e affere qd al ab auctorita
te n. neque non uellet argtm, ut Parly Apis
hoc non dicit, qd non e ueru. nulla e qd qua
que in modo argo frequentibz uti solent hor,
reici nostri spm, sed plane sophistic.

Locus a Simili a minori ad mai
us Rhetori potius qua Logico examina

Locy a simili

Locus uero ab Oppositis Dialectico
utilis, sed facilis. In quo loco quadruplex
Oppositio reperit.

Locy a Oppo,
sibus quadris,
plea

1a Oppo Relatiua. 2a Contraria. 3a
Privatiua. 4a Contradictoria.

In Opposis Relatiue ab uno relatiuum
ad aliud negat et alie bene uellet argtm. ut
pater e, qd filij. filij e, qd pater. filij non e, qd
pater non e. qd filij non e.

1. Oppo Relatiua.

Axiomata sunt hanc. Posito uno relatiuo,
in pater et filij. Remoto uno relatiuo,
uero remouet et reliquu.

Axiomata.

Contraria sunt duplex alia immedia,
ta, alia mediata. imediata sunt qd sunt
alij mediu, ut aliu et negu. Contraria
mediata sunt, qd hnt alios medios colores.

2. Oppo Contra,
ria duplex.
mediata.

Imediata contraria sunt qd non hnt me
diu, uideu. Iam capax ut faciu et negu agri
uideus et eoru repectu actus. In his obo
niz imediatas bene uellet a negae unig ad
affaem alterig. uel ab affaem unig ad negaem
alterig

imediata.

alterius. n. g. hoc aut e famm, go non e oppositum.
 iterum, ha aut nent famm, go e negm.

In Contrariis tu mediatis bene videtur ab affectu
 unius ad negationem alterius non, e gtra, ut bene
 videtur, panis e alby, go non e niger. non tu
 videtur panis nent e alby, go e niger. ratio huius
 e ista, qa panis pot esse flavus, aut alterius,
 lous q inter albedine e nigredine medius.

Oppo Primativa. 3.

In primative oppositis bene et videtur argui
 q negat unius ad affirmacionem alterius ut petrus non
 e videns, go e cecus. et et petrus e videns go
 non e cecus. vel petrus e cecus go non e videns.
 qui modus tu qd dicitur debet esse respectu fcti ca
 panis, si n. stm capax non sit priuatiuones, vel
 potentia aut habilitas, dabit aut nent et gsequens
 falsum. ut si dicerem, lapis non e videns,
 go e cecus, nulla opet psequa; lapis n. non pot
 vici cecus, licet illi non sit visio, qa non e
 stm capax visionis, priuatiuone vero psequi,
 ut aliq. stm capax sua forma qua priuatiu
 sed lapis tu e esse negue non videns.

Oppo Contradictoria. 7.

In Contradictoriis qualiter valeant
 argui ex ipis qd de oris na colligi pot,
 videtur n. bene stm veritate et falsitate
 ab affectu unius ad negationem alterius, et e gtra
 ut petrus salus e nent, go petrus non salus
 e falsum. vel e gtra, petrus non salus e
 nent, go petrus salus e falsum. bona e
 consequentia: et ratio huius debet desumi ex fu.
 pcedentibus de contradictoriis. fol. 168. quos
 nquerunt esse vere, nec falsum simul.

A Conim,,

A, Coniungatis bonu et dicitur arytum
 sunt a. coniungata illa, quoru unu ex
 alio staturit, abstractu se; et concretum
 Ut pietas et pty, humilis et humilitas.
 In his si alij coniungat unu uno, pot et
 coniungi unu alio, ut n.g. humilitas
 a laudanda, go humilite laudanda
 Vbi nota q in his arytatibz debeat seruari
 n eadem figcau coniugationu, alias nuda
 laerit ysqna. ut unu dico turgitudo e
 forma, go turgis e fer mors, nihil nuda
 p nariati ont figcais. Vnde qnq arytum
 ab aliis coniugationu ad aliud, id e ab
 abstracto ad concretu, et a concreto ad ab-
 stractu in pty tu pty. n.g. albedo e
 color go albedo e coloratu. Et i qm albu
 e coloratu, go albedo e color. In pty
 vero accidit alibi nuda iste arytum
 non ttt, quare non spt, albu e dulce, go
 albedo e dulcedo, go albu ttt accidentu
 liter, non pty competit dulcedo.

Locq a Coniungatis.

In Coniungatis. Vna et eadem figcau seruauda.

Excludunt pty accidentales figcaus.

A Divisis ad coniuncta vel a con,
 iunctis ad divisa utru bonu potit
 esse arytum, aut pty e distas. Ut a. m.
 collegas go sicut divisa et coniu neta
 Nota ptem q qstat extreme simplici
 Artem vocare de extremo diviso, ut
 pty e alij; cui opponit pty, de eobro,
 mo, iuncto; ut pty e ho doctus

Locq a Divisis ad Coniunctu.

Item Artem Divisum qd? Coniunctum quid?

Distas

Regula de
Comunicis ad
Suisa

A Comunicis ad Suisa ut bonu dicitur aptu
certa qd dem Regula sunt notanda a.
1a Regula quod in pte ginnato sunt
pariter repugnantes, ita ut inter illas ginales
requiritur pte sequat qd dicitur nabi bona
sequit a ginnatis ad Suisa. ut. reg. cada.
ut e ho motus, non valet ad huc dicitur
qd ead auere ho. Hanc Reg. adis uerbis
se ginnat qd comunicata gstat ex d. sub
dicitur p se d. pte defiem repugnantis
hunc ad dicitur non valet qd qd, ut in
ante cuncto pntet.

2a Regula qd si dicitur repugnans
quod ginnatum ueniunt:

Pr. Quod haec cadaver inter se dicitur
differant et quod uerter se totis et gster
si dicitur ginnatis, ab si dicitur ginnatis
ho motus pte dicit de cadaver, qd hanc
ille dicit. alienat a pte ginnatis, ut
se. pte illud, qd fuit ho d. rae hinc non
repugnans, illi qd cari de cadaver. u.
pugnans a. si ni ginnatis pte pte
pugnans feruaret. Idem e de huc ginnatis
imago e ho pte, qd imago e ho. non uale
uale a. dicitur, qd imago e ho pte, qd
hunc stat agnoscit ob qd bene et fumi pte
pictura uel figura exteri hanc rae
hanc, et se illo qd dicitur repugnans
pnt ginnatis pte.

3a Regula qd pte ginnata ita sunt ca.
affecta

omni qd dicitur
pnt in hinc
posse de uer
la, y. Socrate
ad pte capul bon
eminis, Socrate
p. capul pte
in intelligenda
eand dicitur
liber tam pte
y multa uerba
me accide
antur in d
ill; ut Socrate
ity, qd Socrate
p. pte
ho habent
ei dicitur
dicitur ad
ally, uerba
dicitur ad
in dicitur
um, qd pte
ginnatis
feruaret
dicitur ad
que uale
dicitur ad
ne uale
ant.

affecteda in ordine ad finem suum, ut unum non fit
 in se nisi ratione alterius, tunc arguitur in communi
 his ad diversam non valet. unq. petrus & mag,
 no phty go e magny, nullate ysequibis.
 qd magnitudinis & alterius petrus in ante
 e modo phty quon petrus hnt. modo vero
 non e separabilis a e cuius e modo, nisi un
 interitu sui. bene a. ualid, petrus & magny
 phty go e phty: ratio iam e data. qd
 phty competit petro ratio sui, et non ratio
 magnitudinis, alij ratio bene licet ar,
 gari hoc modo.

3a Regula, qd dicitur in phtis conuinctis
 nulla e repugna, nec ulla unum com,
 petet subo qdra alterius, sed utaq;
 phty de se, tunc e vera sequitur. ut
 unq. Separatus e ho alij, bene ualid dicit
 go separatus e ho, go fuerit e alij.
 Ista qd dicitur sunt de unis si et phtis qd
 phtis carit pnt appellatij semionem. Eadem
 n. ratio non licet arguari hoc modo. Petrus
 & magny phty, go e magny, p. narra,
 lionem appellatis. nec ualid est ut dicitur,
 petrus & phty, petrus & magny, go petrus &
 magny phty.

Medi arguunt in suppty, restrictionib, am,
 phty, iam supra fol. 157. tractati sunt.
 Sunt qd eam et alij loci modis; unq. di. fol. 111
 est ualid facit, sunt, ut longa replicata no
 egeant, ut si alij res pnt, non qd eo non.
 Quas ista de leuis dia lectis fusi dant. Dub. 5.

NB. idem dicitur
 in de apph.
 Causa. Res. hnt. R.

Dubium
 Syllogismus
 Explic
 Locu Genens
 unq. phtis
 phtis ad phtem
 pnt, ualid tu
 pntes, go e p
 pntes e geny pnt
 unq. in dicit
 dicitur e phtis
 pnt in hoc dicit